

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative

(nr.261 din 19.06.2020)

lectura I

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, domnul Sergiu Litvinenco și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea reducerii cuantumului amenzilor aplicate persoanelor fizice și juridice în cazul nerespectării măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combaterea bolilor epidemice. În acest context, autorul proiectului propune reducerea cuantumului sancțiunii sub formă de amendă prevăzută la art.76¹ alin.(1) Cod contravențional de la 450 – 500 unități convenționale aplicate persoanelor fizice și 1000 – 1500 unități convenționale aplicate persoanelor juridice la 40 – 100 unități convenționale aplicate persoanelor fizice și 200 – 700 unități convenționale aplicate persoanelor juridice. Autorul proiectului motivează propunerea dată prin faptul că sancțiunea aplicată este disproporționată în raport cu veniturile reduse ale majorității populației din statul nostru, salariul mediu lunar pe economie pentru anul 2020 fiind prognozat la 7953 lei potrivit Hotărârii Guvernului nr.678/2019.

Totodată, autorul proiectului propune introducerea unei noi componente de contravenție prin care să fie sancționată fapta de săvârșirea repetată a aceleiași contravenție de nerespectării măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combaterea bolilor epidemice.

Menționăm că prin Hotărârea Parlamentului nr.55/2020, în contextul răspândirii la nivel mondial a pandemiei de COVID-19, pe perioada 17 martie – 15 mai 2020, pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată starea de urgență. Prin Legea nr.52/2020, prevederile Codului contravențional a fost completat cu un nou art.76¹ intitulat „Nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și combaterea bolilor epidemice”. Modificările propuse aveau drept scop contracararea fenomenului de răspândirea bolilor epidemice cauzate de

nerespectarea măsurilor de prevenire și combatere a bolilor epidemice instituite de organele specializate în acest sens.

Astfel, ținând cont de valoarea socială supremă de protejarea sănătății publice, precum și obligația statului de a ocroti și garanta sănătatea publică se pune problema proporționalității sancțiunilor aplicabile în cazul nerespectării măsurilor de profilaxie, prevenire și combaterea bolilor epidemice pe deoparte și valoarea socială protejată pe de altă parte. Menționăm că, caracterul prejudiciabil al contravenției este determinat de obiectul juridic protejat, constituind semnul calitativ al contravenției, în timp ce gradul prejudiciabil depinde de gravitatea faptei săvârșite (valoarea daunei, forma vinovăției, motivul, scopul etc.), fiind un semn cantitativ. În cazul contravenției prevăzute la art.76¹ Cod contravențional suntem în prezența unui obiect juridic complex: obiectul juridic principal fiind relațiile sociale cu privire la profilaxia, prevenirea și combaterea răspândirii bolilor epidemice, iar obiectul juridic secundar îl constituie totalitatea relațiilor sociale cu privire la bunăstarea sanitaro-epidemiologică a populației. Potrivit jurisprudenței CEDO, la aprecierea proporționalității pedepsei trebuie să se țină seama de efectul de descurajare al acesteia (*Cumpănă și Mazăre vs. România*), iar pentru aceasta statul trebuie să urmărească un scop legitim și trebuie să existe o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și obiectivul căutat să fie atins. În cauza *Ismayilov vs Rusia*, *Boljevic vs Croația* Curtea a statuat că, pentru a fi considerată proporțională, ingerința ar trebui să corespundă gravității încălcării. La fel, în cauza *Ibrahim și alții vs. Marea Britanie*, Curtea a statuat că, articolul 6 nu ar trebui aplicat astfel încât să pună dificultăți disproporționate în calea autorităților de poliție în luarea de măsuri eficiente de combatere a terorismului sau a altor infracțiuni grave în îndeplinirea îndatoririlor în temeiul articolelor 2, 3 și 5 § 1 din Convenție pentru a proteja dreptul la viață și dreptul la securitatea corporală a membrilor publicului.

În cadrul reuniunii Consiliului European de la Nisa din 7 decembrie 2000, Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au proclamat Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Articolul 49 din Cartă, intitulat „Principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și a pedepselor” care a indicat că:

„Gravitatea pedepselor nu trebuie să fie disproporționată față de infracțiunea.”

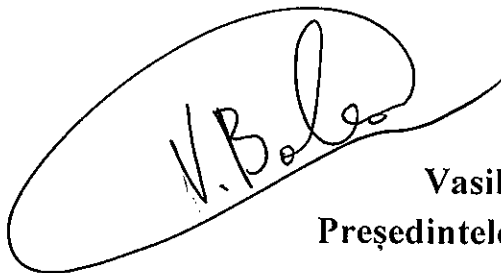
Scopul proporționalității constă în primul rând în a vedea dacă limitarea dreptului fundamental al justițiabilului este justificată, iar în al doilea rând de a pune în balanță limitarea cu beneficiul adus interesului legitim general sau cu beneficiul pe care l-ar avea alți particulari. Mai menționăm că testul de

proportionalitate este precedat de un test al legalității. Testul legalității verifică calitatea legii: dacă limitarea a fost prevăzută într-o lege accesibilă (publicată) și previzibilă (formulată cu suficientă precizie pentru ca persoana să poată, în caz de necesitate – cu ajutorul unei persoane cu pregătire juridică, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele respective, consecințele pe care le poate atrage o anumită acțiune sau inacțiune).

Totodată, menționăm că prin Decizia Curții Constituționale nr.42/2020, Curtea a respins solicitarea unui deputat în Parlament de a suspenda acțiunea articolului 76¹ alin.(1) Cod contravențional.

Pentru lectura a doua vor fi examinate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente și obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul unanim al membrilor prezenți (7 voturi pentru), propune proiectul de lege nr.261 din 19.06.2020 spre examinare și adoptare în prima lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Bolea', enclosed within a large, loopy oval stroke.

Vasile BOLEA
Președintele Comisiei